

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente West-Betuwe
T.a.v.
Postbus 112
4190CC Geldermalsen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
165644

Olonummer

Bijlagen
0

Datum 4 november 2020
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonumenten

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam
Adres Repelsestraat 9
Postcode/plaats 4182PG Neerijnen
Gemeente/provincie West Betuwe; Gelderland;
Monumentnummer 30373

Naam
Adres Waalbandijk 14
Postcode/plaats 4064CB Varik
Gemeente/provincie West Betuwe; Gelderland;
Monumentnummer 30363

Op 8 oktober 2020 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Instellen van een begeleidingscommissie met vertegenwoordigers van RCE, provincie, monumentencommissie en gemeente ter nadere bespreking van de plannen voor Gasthuisstraat 23, Waalbandijk 12, Landgoederen Neerijnen, Waardenburg en Uytterwaerde alvorens tot uitvoering overgegaan wordt.

In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De noordzijde van de Waaldijk tussen Waardenburg-Tiel voldoet op veel plaatsen niet aan de wettelijke normen voor hoogwaterveiligheid. Waterschap Rivierenland heeft plannen gemaakt om de dijk te versterken door middel van het ophogen en binnen- of buitendijks verschuiven van de dijk en het toepassen van constructies.

Motivering

Ik wil mijn waardering uitspreken over de zorgvuldigheid van het proces waarin het ontwerp voor de dijkversterking Tiel-Waardenburg tot stand gekomen is. In de voorbereiding tot het vergunningentraject zijn voor alle monumenten, het beschermde dorpsgezicht Neerijnen en de archeologie de effecten van de dijkversterking in beeld gebracht in een factsheet. Waar mogelijk is gekeken om de dijkversterking in te passen in het landschap en/of de cultuurhistorische waarden te behouden of versterken. Dit heeft gezorgd voor een goede omgang met het lokale cultureel erfgoed en biedt goede kansen voor een breed publieksdraagvlak voor de noodzakelijke ingrepen.

Mijn reactie spitst zich toe op de volgende rijksmonumenten.

- De zeskante molen, Gasthuisstraat 23 Waardenburg (nummer 30381)
- Dijkmagazijn, Waalbandijk 12 Waardenburg (nummer 522055)
- Boerderij, waalbandijk 15 Neerijnen (nummer 30382)
- Landgoederen Waardenburg en Neerijnen (complexnummers: 512398 en 520222)
- Landgoed Uytterwaerde (complexnummer 522034)

Gasthuisstraat 23 Waardenburg (molen)

Bij de zeskante molen in Waardenburg is sprake van een verslechtering van de windvang. Ten opzichte van de huidige situatie wordt het aantal maaldagen met 4,7% gereduceerd als de Waalbandijk met 0,25 meter wordt verhoogd. In maaldagen is dit een reductie van 4 dagen ten opzichte van de huidige situatie. Een oplossing voor de verwachte windbelemmering zou kunnen zijn om de molen op te hogen, maar de situatie kan ook zo blijven. Ik ga graag in gesprek over de mogelijke oplossingsrichtingen en adviseer om een begeleidingscommissie van RCE, provincie, monumentencommissie en eigenaar op te zetten om de plannen verder te bespreken.

Waalbandijk 12 Waardenburg (dijkmagazijn)

Het dijkmagazijn in Waardenburg heeft een expositieruimte en is met een steile trap bereikbaar. Om ook mensen met een rollator ter wille te zijn wordt een hellingbaan aangelegd. Ik zie graag verdere details voor de aanleg van de hellingbaan en adviseer om dit in een begeleidingscommissie te bespreken alvorens tot uitvoering over te gaan.

Waalbandijk 15 Neerijnen (boerderij)

Ik wil u wijzen op het ontbreken van Waalbandijk 15 te Neerijnen met monumentnummer 30382 in een factsheet. Het rijksmonument vormt één geheel met Waalbandijk 16. Ik adviseer daarom beide panden op te nemen in één factsheet. Het pand staat wel genoemd, maar niet duidelijk is dat dit ook een rijksmonument betreft. Tevens raad ik aan om vanwege trillingen en zettingen ook dit deel van de boerderij te monitoren voor, tijdens en na de werkzaamheden.

Landgoederen Waardenburg en Neerijnen

Vanaf beide landgoederen komen enkele wegen uit op de dijk. Dit betreffen de Gasthuisstraat, Dreef en Tulpenlaantje. Bij alle drie de inritten is niet helemaal duidelijk uit de stukken af te leiden wat daar gebeurt. Ook wordt de bomenrij tussen Dreef en Tulpenlaantje bij Landgoed Neerijnen gekapt. Ik adviseer om deze plannen ook nader te bespreken in een begeleidingscommissie alvorens tot uitvoering over te gaan.

Landgoed Uytterwaerde Opijnen

Bij landgoed Uytterwaerde vindt een asverschuiving van de dijk naar buiten plaats. De dijk wordt tevens opgehoogd. Er vindt door deze vorm van dijkversterking geen aantasting van de monumenten plaats. Wel zal het huis verder (ongeveer 13,5 meter) van de dijk komen af te liggen. Ook zal de dijk hoger komen te liggen dan het huis. Daarmee verliest het monument deels zijn directe en voornamelijk relatie met de dijk en met de aan de overzijde van de dijk gelegen kleiputten. De oplossing wordt gevonden door de berm hoog te houden en de tuin tot aan de dijk door te laten lopen.

Alhoewel de aanpak plausibel klinkt, is op dit moment nog niet duidelijk of dit de beste manier is om het huis aan de dijk te blijven verbinden. Reden waarom ook voor deze aanpak wordt geadviseerd om de daadwerkelijke uitvoering van tevoren met de adviseurs te bespreken in een begeleidingscommissie en na goedkeuring tot uitvoering over te gaan.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Adviseur Architectuurhistorie